

ישראל שוב נתפסת כשחקן משוגע שיש להיזהר ממנו [?] אבל עדיין מחפשת תכלית אסטרטגית

24.09.2024 | יוסף רוזן | written by

מסתמן כי המבצעים המרשימים, המורכבים והמתוחכמים בלבנון כנגד ארגון הטרור חיזבאללה, שעל חלקם צה"ל לקח אחריות באופן רשמי, היו פתיח למתקפת מנע בלבנון כפי שניתן לראות בהתקפות המסיביות של חיל האוויר נגד מטרות חיזבאללה. אולם, גם בשלב זה, כאשר ישראל סוף סוף נוקטת ביוזמה מבורכת, התכלית האסטרטגית עדיין לא ברורה, ולפחות על פי הצהרות הדרג המדיני והצבאי, ניתן להעריך כי התכלית היא הסדר מדיני מול ארגון הטרור.

הצהרת נתניהו בעקבות חיסול צמרת חיזבאללה (כוח רדואן) מרמזת כי אין שינוי של ממש בגישה, כאשר האמירה "אם חיזבאללה לא הבין את המסר, הוא יבין את המסר", ממחישה כי ממשלת ישראל בחרה בהגברה הדרגתית של פעולות נקודתיות על מנת לאותת לחיזבאללה לסיים את המערכה בצפון, ייתכן בהסדר דיפלומטי, כפי שגם האמריקאים לוחצים ורוצים לראות.

גם הצהרת דובר צה"ל, הגרי, המשיכה קו זה בדגש על תקיפות מנע של חיל האוויר נגד טילים שכוונו לעבר ישראל, אולם הוא נמנע מהתייחסות לשאלות בנוגע לפעולה קרקעית אפשרית, מעבר לאמירה שצה"ל יעשה כל מה שצריך כדי להשיב את הביטחון.

הצהרות אלה, בדגש על הדרג המדיני, מזכירות במידה מסוימת את ההתנהלות בעזה [?] ספק לגבי קיומה של אסטרטגיה, וסיסמאות שמוצגות כמטרות ברות השגה. במקרה של הצפון, אם אכן התכלית האסטרטגית נשענת על תקווה להגיע להסדר מדיני עם חיזבאללה, זה יהיה פספוס הזדמנות וטעות אסטרטגית מבית היוצר שהוביל לשבעה באוקטובר. עם כל הכבוד למבצעים המיוחדים ותקיפות חיל האוויר, ללא כניסה קרקעית אין בכך בכדי לשנות ב-180 מעלות את המציאות הביטחונית בצפון הארץ, בדגש על איום הטילים ושבירת המשוואה שחיזבאללה קבע בין הזירה הצפונית לבין עזה.

דווקא כעת, שעה שחיזבאללה מצוי בחולשה ובהפתעה, יש למנף את הישגי המבצעים המיוחדים ותקיפות חיל האוויר בכדי להשלים את המלאכה בפעולה קרקעית. לשילוב פעולות אלה יש סיכוי גדול יותר להשיב את הביטחון לצפון ולהרחיק את "רצועת הביטחון" שחיזבאללה יצר בשטח ישראל, חזרה לשטח לבנון.

בה בעת, גם בהיעדר נכונות של ממשלת ישראל לקדם פעולה קרקעית, ובהינתן עדיפות ככל הנראה להסדר מדיני, אין להתעלם מהתרומה המשמעותית של מבצעים אלה, גם מעבר ליצירת

ההזדמנות לשינוי המשוואה בצפון.

בזכות נקיטת היוזמה, ישראל שוב נתפסת במזרח התיכון כשחקן "משוגע" שיש להיזהר ממנו ואינו חושש לפעול למרות היותו כבול בנורמות מערביות. זהו ממד אסטרטגי חשוב של שיקום תדמית העוצמה המודיעינית, המבצעית והטכנולוגית של ישראל, שנפגעה קשות ב-7 באוקטובר וחשפה את מדינת ישראל בחולשה דרמטית שהכתה גלים גם מעבר למזרח התיכון, כולל בקרב ידידותינו הודו ויפן.

ככל שמעמדה של ישראל יתחזק בהיבט זה, כך היא תזכה להערכה גדולה יותר מצד המדינות הפרגמטיות הסוניות במזרח התיכון שמתעבות את חיזבאללה, וכן משותפותיה ברחבי העולם. בדומה לזירות אחרות בעולם, ככל שצד מסוים יוזם יותר, כך הוא מאפשר לעצמו חופש פעולה גדול יותר, משקם את התמיכה בו, ומגביר את אמון שותפותיו במהלכו.

כמובן, ישנו גם ממד ההרתעה שרלוונטי גם בתרחיש של הסדר מדיני עם חיזבאללה, שיחשוש מאפשרות שישראל תשבור את הכלים בהסלמה הבאה. אך זהו תרחיש לא אופטימלי לדעתי, שכן כפי שלמדנו, הרתעה אינה תעודת ביטוח וחייה קצרים מאד. לבסוף, למבצעים אלה יש גם דחיפה מורלית משמעותית לכוחות הביטחון ולאזרחי ישראל, למרות המחירים הכבדים שאלה ממשיכים לשלם בגזרות השונות.

המאמר התפרסם במעריב, בתאריך 24.09.2024.